

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 25 K Felévre 150 K
 Negyedévre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlósy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Fujja a szél...

A hajduk ősi városának, nagy Boeckay unokáinak telekemelő, szívhez szóló szép ünnepe van ma: *zászlóavatás*. A szíveket hevítő, lelkeket emelő, erőt adó, hazátmentő nagy nemzeti ideálok megtestesülésének és látható szimbolummá válásának napja.

Amelyen megharsan a kürt, megdobban a szív, megfeszül az in és a kitágult szemek áhitattal csüngnek azon a fehérselyem ruhadarabon, melyet buzgó imádság után a haza reményévé, jövőjévé és nagyságává avatnak fel Isten szolgái. Mely attól kezdve, hogy megáldották, sohasem halványuló, ragyogó eszményképe a magyar katonának és babonás, szent talizmánja az ezrednek, melynek megvédéséért és makulátlan tisztaságáért vérét, életét kész feláldozni...

Fujja a szél, fujja... hős magyar szívek szent és megmásíthatatlan fogadalmát fujja a fehérselyem zászló könnyek között himzett szárnyai alól. Hogy míg abból az örökös rettegés és félelem között ékített, megáldott és megszentelt debreceni zászlóból egyetlen foszlány is lesz, a debreceni katona százszor inkább meghal, de ki nem adja kezéből. És minden erejét, minden képességét a zászlóba himzett nemzeti gondolatok és ideálok szolgálatába állítja: megtisztítja a garázda bitortól a haza szent földjét és Usonkamagyarországot ismét egészé, naggyá, erőssé és hatalmasá teszi.

S ahogy fujja a szél a felavatott magyarzászlót, eléje járulnak mind a megszegyesített, megalázott hajduk s leteszik szent és erős hitvallásukat: míg egy csepp tiszta vér buzog a megkínzott hajdu testekben, *nem lesz annak más vágya és más akarata, mint az osztatlan, egységes, nagy magyar haza!* Az ősi falak pedig visszhangozni fogják a halálosan komoly hitvallást és a hajdu ősök szellemei büszkén fognak letekinteni a magukra eszmélt és magukra talált késői unokákra.

Nincs már mit szégyelniük, nincs már mit féltetniük, mert a megáldott, megszentelt hajdu-zászló alól a *szabadjövendő* levegőjét fujja az őszi szél, mely elviszi a hajduság hitvallását, szent és erős fogadalmát túl a hegyeken, túl a völgyeken, erdőkön-mezőkön, minden parányi zugába Rabmagyarországnak, ellenséges rabságban sinylődő véreinkhez:

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
 Hiszek egy isteni örök Igazságban:
 Hiszek Magyarország feltámadásában.
 Amen.*

A cukorszállítás ügye a Ház előtt

**A honvédelmi miniszter a Landau-ügyről -- Szünet nov. 3-ig --
 — A nemzetgyűlés mai ülése —**

Budapest, október 27. (Nemz. St. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Felolvassák az interpellációs könyvet, melybe 14 képviselő jegyzett be interpellációt. Ezután a *szabadalmi törvény* módosításáról szóló törvényjavaslatot 3-szori olvasásában is elfogadja a Ház, amiután az elnök előterjesztésére elhatározták, hogy a legközelebbi ülést *nov. 3-án* tartják.

Korányi Frigyes pénzügyminiszter válaszol Ereky Károly interpellációjára, amely úgy szól, hogy hajlandó-e a miniszter Ulmann István pénzügyminiszteri tanácsnokot cukorszállítás elősegítése miatt állásától felfüggeszteni. Korányi hosszasan foglalkozik a cukorszállítás előzményeivel, majd elmondja, hogy mikor pénzügyminiszter lett, ő indítványozta, hogy a tehetősebbek többet fizessenek a cukorért s ezek jegy nélkül kaphják, míg a jegyre olesebban adják a cukrot. — Ezen a minisztertanácsnokon Ereky is jelen volt s ő is aláírta a minisztertanácsi jegyzőkönyvet.

Ereky kaposvári beszédében úgy állította be a dolgot, hogy az államot megkárosítottam (Ereky: Ehez jogom van!) s mintha 400 milliót adtam volna a cukorgyáraknak. Ulmann miniszteri tanácsos ártatlan. Erre vonatkozólag az összes dolgokat én magam végeztem. Ha egy minisztert és egy miniszteri tanácsost iderángálnak, pellengerre állítanak s megtámadnak, s ha ezt nem tudja bizonyítani, elvárom, hogy az illető képviselő bocsánatot kérjen. Itt nem panama történt, hanem becsületmegtépzási kísérlet, amit itt a nemzetgyűlés előtt visszautasított.

Ereky Károly azonnal felel Korányinak. — Akták vannak a kezemben, ki van mutatva, hogy a pénzügyminiszter megengedte a kékpénzek kiszállítását. (Nagy zaj.) A pénzügyminiszter megkárosította az országot.

Korányi közbekiált: (Hazugság, gázság!) Berky Gyula, Rubinek István: — Így nem lehet a parlamentben beszélni!

Új munkás törvények

Budapest, okt. 27. (Nemzeti St. tel. jel.) Rubinek Gyula kereskedelmi miniszter kezdeményezésére 40—50 tagú bizottságot alakítanak a munkás törvények előkészítésére. A bizottság összehívására vonatkozólag Bernolák Nándor, aki a bizottság elnökének van kiszemelve, a következőket mondotta.

— A kereskedelmi miniszter még nem hívta össze a bizottságot, de remélhető, hogy néhány nap múlva, ez meg történik s a bizottság megkezdheti munkáját.

A földbirtokreform tárgyalása

Budapest, okt. 27. (N. St. t. j.) A földbirtokreform előkészítésére kiküldött bizottság — több heti munka után — befejezte a tárgyalását. Az utolsó szakaszok felett való vita tegnap ért véget s most már a nemzetgyűlés plénuma elé kerülhet a javaslat. Előadója Kenéz Béla lesz, aki jelentését a pénteki ülésen már be is ter-

Ereky: A pénzügyminisztert nyilvánosan megvádolom panamáival.

— Erre a kijelentésre a kisgazdapárton nagy lárna tör ki. (Ugron Gábor, Szerényi József: Rendre, rendre!)

Elnök Erekyt *rendreutasítja*. (Közbekiáltások, mentelmi elé.)

Ereky ezután kijelenti, hogy hajlandó akár parlamenti bizottság előtt is bizonyítani. Kijelenti végül, hogy a pénzügyminiszter politikáját nem helyesli s kéri a nemzetgyűlést, hogy ne vegye a választást tudomásul.

Korányi Frigyes ezután bocsánatot kér a „*hazugság, gázság*” kijelentéséért, ami után a Ház a pénzügyminiszter választát tudomásul veszi.

Ezután Sréter István honvédelmi miniszter válaszol Ruppert Rezső interpellációjára a Landau ügyről. A Landau-ügy egy bonyodalmas s ravaszul kieszelt bűntény, a *szigorú vizsgálat már folyamatban van*. A katonai ügyész mellett egy polgári ügyész is ki van rendelve. A bűntény a bíróság előtt fog végződni s azt kívánja, hogy szigorú ítéletet tartsanak, mert kell, hogy az idő eljőjön, miszerint ilyen esetek többé elő ne forduljanak. Kijelenti, hogy ha ez ügyben felelősséggel tartozik, indítsanak ellene a bíróság előtt eljárást, állítsák bíróság elé, mert 32 éves katonai multja, de az igazság is így kívánja. Hangsúlyozza, hogy ezt az ügyet azonban nem kellett volna a nemzetgyűlés elé hozni.

A katonai nyomozást megfogják szüntetni; ez a csendőrség és a rendőrséghez fog tartozni. Nagy szükség van arra, hogy a jogrend helyreálljon. A Landau ügyben *eddig 60 letartóztatás történt* Kéri, hogy ideiglenes választát vegyék tudomásul.

Ruppert kijelenti, hogy ő csak hazafias kötelességet akart teljesíteni, mikor a Landau esetet a nemzetgyűlés elé hozta, mert a külföldi sajtó hamisan állította be az esetet.

Sréter István ezután Tashádi Kovács József interpellációjára válaszol, amidőn áttérnek az interpellációkra. Az ülés még öt órakor tart

jeszti. A jövő héten már megkezdik a reformjavaslat nemzetgyűlési tárgyalását. A kormánynak az a szándéka, hogy a javaslatot 10 órás ülésekben tárgyalattja, mert valószínű, hogy minden falusi képviselő hozzá fog szólni a javaslatához. November folyamán így a javaslat belekerülhet a törvénytarba.

A francia misszió Esztergomban

Esztergom, okt. 27. (N. St. t. j.) Esztergomban egy francia hadinaszád érkezett, amely a misszió tagjait hozta az érseki városba. A székesegyház megtekintése után a misszió tagjai tovább utaztak.

Nagyvárad meggyalázása

Nagyvárad, okt. 27. (N. St. t. j.) Ferdinánd román király bronz-szobrát a napokban fogják leleplezni a hadapródiskola udvarán. A leleplezésen a bukaresti kormány, valamint a királyi pár is képviselteti magát.

Vállalat ne legyen hivatal

— Bajban a fuvarozási vállalat —

Az osztalékos rendszer behozatalakor alakult a város fuvarozási vállalata is. A szabadkőműves páholy akkor már teljesen ráfeküdt Debrecen város közéletére és háztartására: egyre-másra szedték fel a milliós kölcsönöket és megnyomoritották vele évtizedekre a város költségvetését. A pótdót nem merték a kiadásokkal és befektetésekkel arányosan emelni, hogy a polgárság ne vegye észre a szédületesen könnyelmű gazdálkodást.

Az új vállalatok emberei is a szabadkőműves páholyból bujtak ki. Így állították a köztisztviselési és fuvarozási vállalat élére *Kőveny Domokost*, a Steinfeld-uradalom volt gazdatisztjét: az ő részére szervezték egyenesen a vállalat intézői állását a testvérek. De az intéző nem értett a vállalat vezetéséhez. Kifűnt ez a vállalat megszervezésekor. Nagy költséggel vaskocsikat vásárolt a szemétfuvarozásra és vashordókat a póceszállításra. Ezek a 10—12 métermázsás, ménkűnagy otromba alkotmányok tönkretették legelőször is a vállalat lovait. A szegény állatok a debreceni Aczél-féle burkolatu és még inkább a burkolatlan utcákon nem bírták a roppant terhet: megrokkantak, megsántultak és elhullottak. *Rengegét kárt szenvedett a város*, de a vállalat is, mert teljesítménye a minimumra redukálódott.

Végre is úgy kellett könnyű fuvarosokat fogadni, könnyű kocsikot beszerezni és kivonni a használatból a nehéz, otromba vaskocsikat. Ott hever a százazreket érő, haszontalan felszerelés használatlanul ma is.

Az intéző nem vállalatot, hanem hivatalt csinált, rendes hivatalos órákkal, akár a közigazgatásnál. Ezek úgy ahogy a városházán, be is tartattak és csak nem akart nekilendülni a vállalat, — ami természetes is, mert nem üzleti vállalat, hanem hivatal volt, mely csigalassussággal dolgozott és nem tudta kielégíteni az igényeket. Botránnyos esetek fordultak elő halmozással. Végre is a rendőrség akarta megrendszabályozni ezt a városi vállalatot és az intézőt köztisztviselés elleni kihágásért elmarasztalta néhány szor. De a városi tanács — nem hiába ültek bent a szabadkőműves testvérek — felmentette. Képtelen állapot volt ez, de hiába: a testvért nem hagyták.

Fuvarozási vállalatnál elsőrendű kérdés volna a lóállomány gazdaságos fenntartása *csikóneveléssel*. Egyetlen fillért sem szabad lett volna lóvásárlásra fordítani. De az intéző a csikóneveléssel nem bajoskodott. Ma van a vállalatnak 36 lóva, javarészt előregedett, agyondolgoztatott állatok és *mindössze két csikó*. Ha a csikónevelésre gondot fordítanak, ma 50—60 erőteljes, fiatal lóva lehetne a vállalatnak! Az idősebbeket ki lehetne selejtezni és nem várni meg, míg az intéző a bőrrel számol a felügyelő bizottságnak!

Ha ez a vállalat csak némileg is hozzáértő (konyító) ember kezébe kerül, ma ez *irányíthatná a városban a fuvararakat* és nem lenne kiszolgáltatva a közönség a fuvarosok önkényes díjszabásának.

Ha rendszeres vezetés alatt áll a vállalat, rendes és beosztott munkaprogramja volna, üzemágak szerint elkülönítetten: nem lenne munkatorlódás, kapkodás és a vállalat lóállományának tudlógazdálkodása. Lenne rendes díjszabása, mely irányítaná általában a fuvararakat.

Az állatállomány rendszeres gyarapítása mellett jobban lehetett volna az ellátásról is gondoskodni, hiszen a szénát feles kaszáltatással be lehet szerezni a Hortobágyról, az abrakot ajánlat útján biztosítani. Csak az nem lehet, hogy az intéző gazdálkodást folytasson, mert az a vállalat kárára van, már pedig ez történt.

Az ellenőrzés hiánya és hiányossága is nagy károkat okozott, mert egyes alkalmazottak (kocsisok) magánvállalkozására vezetett. Rendszeres ellenőrzés mellett ez nem történhetett volna meg.

Az alapjában teljesen elhibázott vállalkozás így jutott a mostani, lehetetlen állapotba. A városi tanács még most se nyult erélyes kézzel a vállalat megmentéséhez, egyedül *Eklé József* bizottsági tag piszkálgatja évek óta kö-

vetkezatosan a vállalat kezelésének képtelenségeit, de az ő munkáját is megbénítja a részvétlenség.

Ma már a csőd előtt áll ez a városi vállalat. Legalább is *félmillió korona hitelre van szüksége*, hogy új alapokon talpra álljon, hiszen a személyzet ruha és eszmaszükségletére százezer koronánál nagyobb összeg kell és eddig is vesztéssel dolgozott.

Ez a teljesen elhibázott vállalkozás csak úgy menthető meg, ha egészen új alapokon fognak a talpraállításához. Rendszeres munkára van szükség. Végezze a vállalat az utcai szemét, a póce, a házi szemét és a fuvarozást, de rendszeres beosztással és munkanemenkinti elkülönítéssel. Első sorban is *új intézőt kell a vállalat élére állítani*, aki alkalmas ilyen kereskedelmi vállalat vezetésére és arra, hogy ebből a hivatalból üzleti vállalatot csináljon.

Hogy a vállalat miként értékesítette a fekáliákat és hogyan jutottak ezek a nagyértékek ugyszólván potyára bizonyos rt. birtokába, melynek vezetőségében közéletünk „kiválóságai” ülnek, arról majd más alkalommal közlünk hiteles adatokat.

Előfizetési felhívás!

November 1-sejével új előfizetést nyitunk a **HAJDUFÖLD** re.

Az a napról-napra fokozódó bizalom és szeretet, melyet a mi kedves olvasóközönségünk a HAJDUFÖLD iránt tanusít, a mi legszebb és egyedüli jutalmunk. Biztatást látunk ebben, és egyúttal erőt is merítünk belőle, hogy tovább is következetesen haladjunk azon az egyenes úton, amit magunk elé tűztünk, amely út a külső és belső ellenségtől végső pusztulás örvényébe juttatott magyar Hazánknak a magyar nemzeti gondolatban és a keresztyén vallásérkölcseiben való megújulásához vezet.

Ezt a magasztos célt szolgálta a HAJDUFÖLD és a jövőben is ezt kívánjuk szolgálni minden igyekezetünkkel, minden betűnkkel.

Ehhez kérjük az öntudatos keresztyén és nemzeti érzésű magyar közönség további támogatását

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hónapra 25 korona

Negyedévre 75 „

Kérjük vidéki előfizetőinket, akiknek előfizetése október 31 én lejár, hogy a megújításról idejében gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Kedvezmény A **HAJDUFÖLD** minden előfizetőjének jogában áll **ingyen** havonta egy 10 szög terjedő **apróhirdetést** beküldeni, melyet díjtalanul közlünk.

Monarchiát akar a német

Bécs, okt. 27. (N. St. t. j.) A Presének jelentik Berlinből: Helferich volt államtitkar, a német nemzeti párt hannoveri gyűlésén beszédet mondott, amelyben bejelenti, hogy a német nemzeti párt egyik célja a monarchia visszaállítása. A monarchia az egyetlen államforma, amely a németek történelmének megfelel. Németország csak a monarchikus államforma révén juthat ismét a békéhez és a rendhez. Ezt azonban nem erőszakkal, hanem a németek között kifejtett erőteljes propagandával kívánja elérni.

Csak a szovjet ellen

Páris, okt. 27. (N. St. t. j.) Párisi lapok közlik Wrangel tábornok egy nyilatkozatát.

— Ha holnap Moszkvában a bolsevizmuss megdöntik és ideiglenes kormány veszi át a hatalmat és összehívja a nemzetgyűlést, a hadműveleteket azonnal beszüntetem.

A ratifikálás elhalasztása

London, okt. 27. (Nemz. St. tel. jel.) A nagykövetek értekezlete azt a végleges kérelmet intézte a magyar kormányhoz, hogy a békeszerződést november 18-ig ratifikálja.

Bécs, okt. 27. (N. St. t. j.) Az antantot hír szerint a kis antant kérte meg, hogy ultimátumszerűen szólítsa fel Magyarországot a békeszerződés ratifikálására. Magyarország számított arra, hogy a jóvátételi bizottság engedelményeket fog tenni s enyhíteni fogja a szigorú békefeltételeket.

Take Jonscu a kisantánról

Páris, okt. 27. (N. St. t. j.) Take Jonscu, Románia külügyminisztere, aki több hete Párisban tartózkodik, előadást tartott a kis antant céljáról. A kis antant — mondotta — a nagy antant keleti elővédje s őt államból áll a Keleti tengertől a Földközi tengerig terjedő területen s a legyőzöttek ellen irányul, de az ő javukra is dolgozik. Az őt győztes nemzet lehetlenné akarja tenni, hogy a legyőzött népek intrikával elérjék azt, amit fegyverrel nem tudtak elérni. E célból egyöntetű katonai szervre törekszik a kis antant s meghitt, barátságos diplomáciai érintkezésre. Megvagyok győződve — mondotta — hogy elérjük céljainkat.

Az osztrák szövetségi elnök

Bécs, okt. 27. (Nemzeti St. tel. jel.) A keresztyénszocialista párt vezetősége foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy kit jelöljenek a szövetségi elnöki tisztségre. Élénk vita után elhatározták, hogy Rintelen dr stájer tartományi főnököt jelölik. A hírt még nem erősítették meg.

Kiutasított apácák és katonák a zárdában

A mai napig Bratislavanak csufolt Pozsonyban megjelenő „Népakarat” e. ujságnak, a keresztyén-szocialista párt lapjának egy száma került hozzánk. Abban találtuk azt a cikket, mely a fent kitett címet viseli. Elmondja a közlemény, hogy Érsekújvár és a messze környék lakosságát órási botránny tartja izgalomban. A csehek mindeu emberi és törvényes jogot lábbal tiporva, le akarják foglalni a rómkath. polgári leányiskola tantermeit, az ott tanító apácaszervezet négy tagját pedig ki akarják utasítani Csehszlovákia területéről. Az iskola forgalma az utóbbi időben nagyon megnövekedett, mert a mindenféle tömegesen beszüntetett magyar iskolákból is odasereglettek az iskola nélkül maradt növendékek, ugyannyira, hogy elhelyezésük már alig lehetséges. Ennek dacára is a tanfelügyelő négy tantermet el akar venni cseh iskola számára. A szintén apácák vezetése alatt álló Simor-intézet elemi leányiskolájának felét pedig a cseh katonaság foglalta le és úgy az apácák, mint a leány növendékek női szeméreméretét sértő módon viselkednek. A magyar fiú elemi iskola jórészét is katonaság tartja megszállva. A tantermek ólakhoz hasonlítanak. Érsekújvár lakossága — mondja a lap — forr az elkeseredéstől és pártkülömbőség nélkül állást foglal a kultura és jog megesufolása ellen és illetékes tényezők révén világgá fogja kiáltani tiltakozását a kisebbség jogainak immár elviselhetetlen sérelme miatt.

HIREK

Csak egész

ember, csak igazi férfi és csak igaz véréig hazafi tudja az önfeláldozásnak azt a ragyogó példáját szolgáltatni, amelynek Mc Shwiny, a cirkó polgármester lett élete drán legtragikusabban fontos eszményképe. A szó szoros értelmében meghalt hazádjért, melyet óriás erejével leigázva tart a hatalmas és erős Anglia, meghalt, mert az irek szabadságát és függetlenségét nem tudta erkölcsi erejével és tehetségével biztosítani. . . . Ilyen emberekre, ilyen férfiakra és ilyen hazafiakra van szüksége ma Csonka-magyarországnak. Akik élni és dolgozni tudnak hazájukért önzetlenül és életük feláldozásával, akik hűségesek az eszményhez és kitartók a sűrű. Ilyen cirkó polgármesterek kellenek ma súlyos betegen vergődő hazánknak és nem törtető, érvényesülni és mindenáron jól látni akaró álpróféták és álhazafiak. Olyanok kellenek ma, amilyenek voltak a magyar ősök a múltban: Bocskay, Bethlen, Rákóczi, Thököly, Kossuth és Széchenyi, — akiknek emléke él közöttünk, de szelleme csak kísért és váddal illet bennünket. . . .

— **Uj ügyvédek.** A hivatalos lap okt. 26-i száma közli, hogy a debreceni ügyvédi kamara dr. Hetey László hajduszboszói, dr. Fekete Ferenc berettyóújfalui, dr. Ruzicska Jenő nyíregyházi, dr. Literáty Pál hajdubüszörményi, dr. Katona Sándor kisvárdai és dr. Fraier Pál debreceni ügyvédek tagjai sorába felvette.

— **Házasság.** Batáry Bertuska és Tamássy Géza dr. október hó 27-én tartották esküvőjüket.

— **Propaganda előadások.** Kedden délután tartotta a Székely Társaság harmadik propaganda előadását. Valóban pompás szellemi élvezetben volt része az újból szépszámmal összegyűlt közönségnek. A hatalmas, mély tartalmu beszéd sok tanulságot, sok igazságot hirdetett, lebilincselte mindenkinek figyelmét, csak az a kár, hogy nem hallhatta Csonka-magyarország minden magyarja. A mélyen átértett, hatásos szavakat, a szép karéneket és a cigányzene gyönyörűségére szolgáltak a nagyszámú érdeklődőknek. A legközelebbi előadás okt. hó 29-én délután fél 6 órakor lesz a vármegyeház dísztermében.

— **A kath. népszövetség sajtó nagygyűlését** október hó 31-én délután a Bika szálló-nagytermében fogja megtartani. Ezen alkalomra a helyesoport igazgatóságának sikerül Huszár Károly volt miniszterelnököt megnyerni, aki több országgyűlési képviselő társaságában fog megérkezni. — Kedves vendégeink f. hó 30-án szombaton d. u. fognak megérkezni. Kérjük a keresztény nemzeti egyesülés párt. és kath. népszövetség tagjait, hogy a fogadtatásnál minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. Részletes programot vasárnap fogunk közölni. Vezető: é. g.

— **Szenet kapunk.** A szenelosztó-bizottság arról értesítette a tanácsot, hogy hétfőn 130, kedden pedig 112 tonna szenet indított utnak Debrecen város részére.

— **Felhívás katonai igazolási eljárás kérésére.** Felhívom az összes tartalékos, népfelkötő, szolgálati viszonyban levő, nyugállományú tiszteket, tisztjelölteket és hasonlóságokat, tekintet nélkül arra, hogy a háború és az ezt követő forradalmak alatt katonai szolgálatot teljesítettek-e vagy nem, hogy — amennyiben ezt meg nem tették volna, — az igazolási eljárás megindítását az előirt körvény-minta kitöltése és benyújtása által a debreceni kat. köteleparancsnokságnál haladéktalanul kérelmezzék. Ez vonatkozik különösen azon tisztekre, tisztjelöltekre stb. kik legutóbbi időben jöttek át megszállt területről vagy más kat. köteleparancsnokság területről. A honv. min. folyó hó 16-án kelt 82587. elm. sz. c. 1920. sz. rendeletére, melyben az igazolási ügyek gyorsabb letárgyalása rendeltetik el, felhívom azon nem tényleges tiszteket, akiknek igazolási ügye még tárgyalás alatt van és akik valamely polgári hatóság (egyesület, testület) által már igazolva lettek, hogy ezen igazolási eljárást elfogadhatóan bizonyító iratukat hiteles másolatban az illető tiszti igazoló bizottságnál, melynél igazolási eljárásuk folyik, az idézésre való megjelenésük alkalmával heterjosszák. Azon tiszteket pedig, kik az igazoló eljárást kérelmezik, fent említett irataiknak hiteles másolatát esatolják igazolási körvényükhöz. M. kir. hajdudrmegyei katonai parancsnokság.

— **Menetrendváltás.** A m. kir. Államvasutak debreceni üzletvezetősége közli, hogy az 1723. sz. vonat, mely eddig reggel fél 7 órakor indult Debrecenből, hétfő, november hó 1-től kezdődően nem a jelenlegi, hanem egy korábban fekvő menetrend szerint fog közlekedni. Indulás Debrecenből délelőtt 6 órakor. Érkezés Budapestre délután 1 óra 10 perckor.

— **Hány mozgóképszínház van Debrecenben?** Nemrég ismertettük a belügyminiszter körrendeletét a mozgóképszínházak engedélyezésének megrendszabályozásáról. A városi tanács a rendelet alapján megállapította, hogy Debrecenben összesen öt mozgóképszínház van, melyek közül négynek az Apolló mozgósínház részvénytársaság az engedélyese, míg az ötödik, a Meteor-mozgó keresztényen kézen van. Az Apolló-mozgókép r. t. 4 színháza közül jelenleg csak 3 tart előadásokat, mert az Uranus már hónapok óta nem tart előadást és helyiségei is más célt szolgálnak.

— **Honnan való a hamisított liszt.** Több püspökladányi lakos panaszára Gok. kirendeltsége lefoglalta Lichtmann Dávid kereskedő lisztjét, melyről megállapítást nyert, hogy hamisított. Dávid mester azt állítja, hogy a liszt a Hungaria malomból való. A kihágási eljárást megindították a tényállás kiderítésére.

— **Menetjegy-iroda.** Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy Debrecenben a Szent-Anna és Varga-utcák sarkán a „Kereskedelmi és Iparbank“ helyiségében intézetünk már régebbi idő óta városi menetjegy irodát állított fel. A közönség kényelmét szolgáljuk akkor, mikor felhívjuk figyelmét arra, hogy menetjegyeit ott a rendes díjszabás szerinti árban kényelmesen megválthatja és ezáltal Debrecen és Debrecen — Vásártér állomásaink jegypénztáránál való tolongást ekerülheti. Az üzletvezetőség.

— **Cigány temetés.** Felharsant a cigánysoron Bethoven grászdindulójának szívbeteges dallama és lassan megindult a négyfogatu ügyes gyászkoesi, s vitte a hires cigányt Horváth Bélát a Magyar banda karmesterét utolsó útjára. . . . Kedden délután 3 órakor volt a temetés. A gyászszertartás délután 3 órakor volt a Késes-utcai gyászháznál, melynek végeztével Kis Béla vezetése mellett az összes debreceni cigánybandákból alakult nagy zenekar bus akkordjai mellett megindult a gyászmenet a temetőbe. A menetben a nagyszámú gyászoló rokonságon kívül megjelentek a halott cigány barátai s a művész világ néhány tagja is. Amikor a menet a temetőkeret kapuja elé ért, a cigány banda eljátszotta még utoljára Horváth kedvenc nótáját a „Lehullott a rezgő nyárfa ezüst színű levele“, melynek elhangzása után oda került a hires cigány is, ahova egykor mindnyájan eljutunk, a temetőbe.

— **A szállítási igazolványok díja.** A közlekedési miniszter legutóbbi rendeletet bocsátott ki, melyben elrendeli, hogy a jövőben a közlekedési hivatal által kiállított szállítási igazolványok után 10 korona kiállítási díj fizetendő. Ezen díjakat pedig havonta köteles leszámolni a közlekedési hivatal a közlekedési minisztériumban. A rendelet kimondja még, hogy az elroutott igazolványok után is 10 korona díj számítandó fel.

— **A Move köszönete.** Bessenyei Gyula műasztalos ur a „Move“ lovasverseny egyik kitűzött díját művészies formában díjmentesen rekonstruálta. Ezért fogadják az elnökség hála-köszönetét. A titkár

— **Értesítés.** Gyapju beszolgáltató gazdákkal tudomásul végett közöljük, hogy az Országos Gyapjuközponttól a szövetek megérkeztek. Mindazon gazdák tehát, kik gyapjut beszolgáltattak és a nekik járó szövetekre igényt tartanak irodai helyiségünkben. Piac u. 42. sz. (Pannónia szálló) I. emelet jobb oldal átvehetik. — Magyar Szövetkezeti központok áruforgalmi részvénytársasága Debreceni kirendeltsége.

— **Haranghy Jenő** az iparművészeti iskola grafikai szaktanára — budapesti festőművész — képkidíjtása megnyílt Antalffy képtárlatában Szent Anna és Varga-u. sarok.

— **Hatásos beszéd.** A katolikus nagy-gyűlésen dr. Bernolák Nándor a gyermekvédelemről nagyszabású előadást tartott. A beszéd hatása alatt dr. Bayer Dezső és neje a katolikus gyermekvédelem céljeira nyomban felajánlott százezer koronát.

— **Move lovasverseny.** Folyó hó 30-án szombaton délután Move lovasverseny a löversenyterén. Kezdeté délután pontosan 1 órakor Totalisateur! Buffet! Kivásvat a Bikától!

— **Rőzsafa kapható.** Felhívja a Népjóléti hivatal a kedvezményes fára jelentkezőket, hogy mivel e hétre 264 kéve rőzsafa kerül szétosztásra, akik ebből részesülni óhajtának, igényüket a Népjóléti hivatalhoz sürgősen jeleltsék be.

— **Hirdetmény.** Debrecen város III. és VII. (Mezőség) közigazgatási kerületeinek adózáira vonatkozó 1918. évi jövedelem és vagyonszámla, valamint 1917. évi hadinyereségadó kiszámítási tervezeteket magában foglaló lajstrom a III. kerületi (városi adóhivatal) I. emelet 19. sz. és VII. (mezőség) I. emelet 5. számú, az V. kerületre vonatkozó pedig Kossuth-u. 4. sz. alatt, I. em. 16. számú helyiségekben 1920. október 28-tól november hó 4-ig 8 napi közzémlére van kitéve, a lajstromokat mindenki megtekintheti és abban foglalt adóösszegekre vonatkozólag és pedig úgy a saját, mint a mások adóját illetőleg írásbeli észrevételét a november 5-től számított 15 napon belül a pénzügyigazgatásnál beadhatja. Városi adóhivatal.

— **Az újvárosi sakter libái.** Fura esettörténet Balmazújvároson. Zsuppos Sándor Rákóczi utcai földmivesnek öt darab libája a délutáni órákban eltűnt. A káros azonnal jelentette a csendőrségen, ahol mindjárt megindították a nyomozást. A nyomok a zsidó hitközségi metsző udvarára vezettek, ahol az eltűnt libák közül hármat meg is találtak. Kornhauser Mózes sakter tiltakozott a gyamsítás ellen, de a káros felismerte a libáit és az okos állatok hangos gigázással mentek haza. A sakter ellen folyik az eljárás.

— **Vetőmag, buza és rozs pénteken,** szombaton az árpa beszolgáltatása ellenében, az István gőzmalomban átvehető. — **Kósót, dohányt,** buza oltáshoz kékköt tagjaink még kaphatnak. — **Rozs vetőmagul** mázsánként 130 kg. árpa beszolgáltatása ellenében még kapható. — **Buza vetőmagra** mázsánként, 3 mm. csöves tengeri beszolgáltatása ellenében előjegyzést még termelőktől elfogadunk. — **Felkérjük** a gazdaközönséget, hogy akinek rőzsafa, rudvasra, patkóvasra vagy effélékre szüksége van, azt a legrövidebb idő alatt jeleltsék be, a Mezőgazdák hitelszövetkezetébe Csapó-u. 30. sz. alatt. Debreceni Gazdasági Egyesület.

— **Tánciskola ifj. Schaff János** táncintézetében a Royalban az ősi táncanfolyam iparos és kereskedő ifjak részére már megkezdődött. Beiratásokat még elfogadok. A gazdálkodó ifjak tanfolyama november hó 3-án kezdődik.

— **Rendőri hírek.** Polizer Jakabné Bethlen-utcai lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy Vámosi József tiszapolgári lakos meglopta. A rendőrség Vámosi ellen megindította az eljárást. — Nagy Pál az aszói javító intézetből megszökött. A debreceni rendőrség elfogta és visszatoloncoltatta. — Vég János, Perces-utcai lakost egy ismeretlen tolvaj ismeretlen módon meglopta. A rendőrség keresi a tolvajt. — Schön Arthur, Rakovszki-utcai lakostól F. bolti szolgálati cikkeket lopott mintegy 1500-korona értékben. A rendőrség őrizetbe vette és megindította az eljárást az enyveskező boltiszolga ellen.

Művészet

Füredi P. Gusztáv. Schumann-estélye a zenede dísztermében gazdag programmal zajlott le kedden este. Filredi néhány találó szóval, de mindig érdekesen jellemezte Schumann zenei zsenijét, igen szerencsésen illesztve be műveit életrajza keretébe s főleg a bemutatásra fölvetett darabokat vezetve be ez által. — E darabokat Höchl Margit budapesti zongoraművésznő mutatta be. kiben egy kész, kiforrott művészt. s

Ma este a Vigszínházban az Ocskai-pár bucsufellépte!

talán egyenesen Schumann-imádót ismertünk meg, a szó legtisztább értelmében Schumann-rajongót. Mert csak a belső lelki egység képes oly rajongó elmélyedésre, oly irtóztos tolmácsolásra, amilyen a fiatal művész játékából kiáradt. Befejezett technikai készsége nagyszerű muzikalitása bársonyos pianizimótól a dörgésszerű fortinimáig felviharzó dinaminája mindesek engedelmes eszköz volt annak a színes nyugtalan, elégedetlen léleknek, aki a romantikus Schumann volt. Azért tudott új lenni a már közhellyé lett Schumann-apróságokban és magával ragadó a nagy kompozíciókban. Hálásak vagyunk érte neki és Fűredynek s a folytatást csupa szép reményekkel várjuk. 7.

Színház

Zilahy Gyulát, a Csokonai színház egykori igazgatóját súlyos baleset érte. Az Astra filmgyár egyik most készülő darabjában, „Viola, az alföldi haramiái”-ban lovon keletnek neki menekülnie a csendőrök elől. A ló azonban levetette: Zilahyt súlyos sebeivel a szanatóriumba vitték. Felépülése több hónapig fog tartani.

Bugyi Sándor az árvizsgáló-bizottság előtt. Pálffy József hírlapíró kollégánk mulattató kis darabját mutatta be tegnap este a Vígyszínház telt ház előtt, a legteljesebb siker jeleiben. Debrecen népszerű Bugyi Sándor talpigásának ötletesen és mesteri humorral megrajzolt alakját vitte színpadra a szerző. A főszerepet *Kabók Győző* játszotta élethűen s művészi biztonsággal. Jó alakítást nyújtott *Einyei* is. A közönség igen szívesen fogadta a darabot: sokat nevetett és tapsolt a darab mulatságos jelenetein.

A színházak és mozgószínházak közleményei.

Csütörtökön 28-án az A) bérlet a „Lili”-t kapja. A gyönyörű klasszikus zenéjű Hevre vaudeville címszerepét Bodán Margit, Plinhard-t Szalma Sándor játssza. Szigetinek régi híres szerepe, a Saint Hypotese jutott. A Csokonai színház jegypénztára már árusítja az előadás jegyeit.

Kardoss Géza társulatának új drámai hősnője Farkas Ida, a kassai színház volt tagja pénteken, folyó hó 29-én lép fel a **Madam X**-ben először. A művésznőt nagy anyagi áldozatokkal sikerült az igazgatóságnak a távozó Kaszab Anna helyére a szezon tartamára megnyerni. A minden tekintetben kiváló és disztinált művész első fellépése iránt szokatlanul nagy az érdeklődés. A darabot az igazgatóság szombaton C) bérletben megismétli. — Jegyeket mindkét előadásra már árusít a Csokonai színház jegypénztára.

Tarzan II. (a dsungel gyermeke) e csodálatos szépségű film befejező részét ma mutatja be az Apolló. Előre értesítjük a közönséget, hogy a Tarzan II. csak az Apollóban kerül műsorra. Jegyelővétel.

Cesarina V. (a világ urnője). Ophir a hatezeréves város című ötödik rész ma utoljára az Urániában, holnap pénteken a hetedik rész: Miss Napoleon kerül műsorra. Jegyelővétel.

Franceska Bertini holnap pénteken az Arany Bika moziban.

Hirdetését

d. u. 2 óráig adja be a

HAJDUFÖLD

kiadóhivatalába

(Piac-u. 59.) ha azt

akarja, hogy másnap

ezren és ezren olvassák!

Ha olcsó és izléses virágcsokrot, kosarat, koszorút akar az vásároljon kizárólag

Rózsa Virágcsarnokba

Kossuth-utca 2. sz. (Városháza épület.) Múvirágkoszorúk viszonteladásra a legolcsóbb gyári árban.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

SPORT

Bajnoki mérkőzések. Vasárnap ismét erős bajnoki mérkőzések kerülnek előtérbe. Debreczenben a négy, körülbelül egyenrangú csapat mérkőzik. A DTE a múlt vasárnap oly szépen szereplő KASE csapatával fog összeharcolni. Mindkét csapat erősen ambicionálja a győzelmet. Nem kevésbé erős küzdelmet ígér a két vasutas csapat, a DVSC és a DMTK csapatának a találkozása is. Az egyetemisták Szolnokra rándulnak át, hogy a DTE-et legyőző Szolnoki MTE-vel merjék össze az erejüket. Az egyetemi csapat valószínű, hogy helyre fogja állítani Debrecen reputációját a szolnokiak előtt. Az ambiciózus nyomdászok a Kisvárdai SE-tel játszanak Kisvárdán.

A **Footballbírók Testületének** keletmagyarországi alosztálya pénteken, délután 6 órakor az Angol Királynő különteremben ülést tart.

Remekiválla nagy érdeklődés előzi meg a szombati lövészversenyt. Az előjelek azt mutatják, hogy Debreczen egész katonai és polgári társadalmán kívül lesz a versenyen. A vidékről is számosan bejönnek a rég nem látott nagy sikertől lövészversenyre.

Rose Nyelviskola
SZÉCHENYI-UTCA 42. SZ.

Az őrleési és hántolási hulladékok forgalombahozatala

Mindennemű maomipari őrleési és hántolási hulladékok, továbbá takarmányozási célokra szolgáló egyéb ipari termékek és hulladékok forgalombahozatalát újabban a 8980—1920. M. E. sz. rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny október 23-iki 241. számában) szabályozza. — Mindennemű őrleési hulladékot (korpát, konkolyt, búkkönyt, polyvát, ocsut, láblisztet, stb.) valamint a hántolási hulladékot (takarmánylisztet stb.) minden olajgyári mellékterméket csak a Korpaközpont közvetítésével szabad forgalomba hozni. Egyebekben bővebb tájékoztatást a rendelet nyújt.

Debreczen, 1920. okt. hó 27.

Közéletmelzési Igazgatóság.

Petroleum kiosztás

Értesítjük a közönséget, hogy a petroleum kiosztás közbejött technikai akadályok miatt néhány napi késedelmet szenved.

A petroleum ára az utólag beérkezett számlák alapján esetleg valamivel magasabb lesz.

A kiosztásról a hírlapok útján fogjuk a közönséget értesíteni.

Debreczen, 1920. okt. 26.

Közéletmelzési Igazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni Hangya keresztény fogyasztási és értékesítő szövetkezetnél három segédi állás van üresedésben. Az állást elnyerni akarók fizetési igényeik megjelölésével ajánlataikat személyesen adják át a I. fiókban Rózsa-utca.

DEBRECZENI Kalapgyár
SZÉCHENYI-UTCA 63. SZ.

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készítetnek

RUM és LIKÖR ESSENTIAK
Parfümök, arckrémek, szappanok, kölni vizek, fésű és kefeárúk a legolcsóbban szerezhetők be a
Korzó Droguerióban Piac-utca 42.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó
14 család méh kaptárakban 14 drb országos nagy kerettel. — Családonként 2500 korona Geló Sándornál Nap-utca 217. Kabán.

Rinkancsok
felvétetnek fix fizetéssel és jutalékkal lapunk kiadóhivatalában

Hollandiai napilap
másodikébe átadók. Cim a kiadóban.

MINDENFÉLE Nyomatványt
izlésesen és jutányos áron készít a MAGYAR NEMZETI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT RÉSZ-TÁRSASÁG.

Érett trágya
nagy mennyiségben kapható a Vilmos laktanyában. Érdeklődők forduljanak a laktanya parancsnokságához.

Koros Sándor
főrti-szabó hivatásban Piac-u. 60. Saját készítésű elegáns főrti öltönyök kaphatók.

19921—20691—1920.

Jobb
családból harisnyagép kötéshez nők felvétetnek. — Benyáts harisnyagár Csapó 42

Kocsis
kézpező-fizetésre és lakásra azonnal felvétetnek. Gazdák Bankja Kossuth-utca 17. szám.

Élvezett
vasúti arcképes igazolványom Vas Erzsébet névre szót a József kir. herceg utcától a Szentannáig szíves megtalálójára nagyon kérérik szolgáltatassa be lparbankba Szentanna-utca.

Diót
keresek megvételre. Ajánlatokat a minőség és ár megjelölésével a kiadóba kérek „Dió” jelige alatt

Butorozott
szobát keresek. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Téli káposzta
kapható Deák Ferencz-u. 13. szám alatt.

FORGÁCS I.
műorás Bádógos-u.

Árverési hirdetmény

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező 34 hold 1186 négyszögöl területű ujosztást (ugynevezett Aszalós-féle) újföld eladására. **1920. évi november hó 3-án (szerdán) délelőtt 9 órakor** a városháza tanácstermében (34. sz.) nyilvános szóbeli árverést tartunk.

Az ingatlan kikiáltási ára: 194.150 kor. Bónatpénz a kikiáltási ár 10%-százaléka. Részletes árverési feltételek a városi számvevőségénél (emelet 10. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1920. okt. 25.

A városi tanács.

Kováry és Altmann
szűsők, Piac 42. Fannonia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Gélyegzőgyár és véső-intézet
PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
Telefon: 1365.

Sirkoszoruk izléses kivitelben
Ményasszonyi fátyolok és VIASZKOSZORUK
gyári árban szerezhetők be Nagyban és kicsinyben
„JUNKER”
művirág és sirkoszoru gyárában Piac-utca 26—b Passage.

Biztosítások szerzésében jártas a gills
Üzlet-szerzőket
azonnali belépésre keresünk.
Cim a kiadóban.